

1789.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Číslo. 14.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Schönfeldské Cis. Král. Pražské Noviny.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Dne 4 Dubna.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Wálečný Posel.

Zedy k pokogi předce žádná wje ná-
dege! Nebo gať listowé z Kon-
stantynopole zpráwu dáwagj, Turecký
dwúr se prohlásyl, že s wynaloženjm,
aneb což gedno gest, s ztracenjm té
neymenšj fraginy k narownánj a zawře-
nj pokoge přistaupiti nechce. Nladro
widěti gest, gať aučinliwě, a s gaťau
ochotnostj Turcy do pole a k strasslirě
wálce se chystagj, a nepochybně gegich
aumysl nenj giný, než wssecko to, w
čem poklesli, aneb co lonšeho roku ztra-
tili, w letossnj wálce opět k swému do-
brému obrátiti, a nad nepřátely swými
se wymistiti. — Glawnj Turecká moc
letossnjho roku opět se neyhlawněgi wzta-
hugé na cysaršské král. země, a gať při

Turecké radě w Konstantynopoli za-
wřeno gest, proti Ruské armádě toliko
Seraskyer ustanowen bude.

Podlé giných listů z Konstantynos-
pole, neywyššj Sultán wssecko střebro
odewšseh řemeslnjků poručil sněsti do swé
mince, a dá z něho peněz nabití. (V ta-
to zpráwa slaužj na důkaz, že Turecký
dwúr gestě děle wognu wěsti aumysl
má.) Podlé toho nariženi také giž y
Armenyáni 5 tisíc, Řekowé 4 tisíce, a
Židé 3 tisíce ok složili. Gedna oka po-
čta se půl třetj libry střibra, protož řech
12 tisíc ok činj dohromady 30 tisíc li-
ber střibra. Kapitán Bassa také wssecko
swé střebro odwedl, a neywyššj Wezýr
toliko pro sebe zachowal dwogj kšsiry

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

pro

pro koně. Nejvyšší Sultán při bití těchto peněz má mjeti čistého vžitku 60 ze sta.

Podle jiné zprávy se praví, že Turcy na Němce velikau chut mají, a při konci nyní běžícího měsíce již sevíši svou válečnou mocí v polí státi chtějí. Nejvyšší Wezír, který toliko krátký čas, a to syce v tagnosti v Konstantynopoli se zdržel, nejdělsí čas přes zimu strávil dílem v Rusku, a dílem v Sylistrii, tak aby všecko k wogně tím lépe opatřiti mohl.

Gať se k tomu schyluje, tyto krajiny, Charwáty, Banát a Moldawa před nepřátelskými weypady bezpečny nejsou; nebo gať psaní dává zprávu, Turcy k neyposlednějšim prostředkům sahají, aby se náležitě k bránění opatřili, a za tu příčinu shánějí peníze y lid; gať w městě, tak y wenku po krajích kdož k zbrani schopen aneb neschopen gest, každého napořád s násyhim berou. Gegich neywětší ohled gest k ochránění Serwie, Walachye, Besarabie a Bosyně, w kterěto poslední krajině o 12 tisíc mužů silnější armádu postawiti chtějí, tak aby se polnímu Maršalkowi Laudonowi s 40ti tisíci bogowného lidu brániti mohli. Zašobach prachu, wogenských nástrojů a potrav, kterau w Serwii a Bosyni shromáždí, má býti tak znamenitá, že není možná, aby se oni zowšeho toho wydati a wytráwiti měli. — W Benderu, Bělehradě, Berbjru a Banaluce jsou všecko cizozemští zeměměřičové, kterěž samé Francauze býti prawějí. Oni na wětším díle mají pod sebou artyleryi, a od Turků dostávají ne-

směný plat.

W Banátu na naší straně neyhlavněji k tomu směřuje, aby se neyprwě do pewnosti Orsovy střelelo, a k tomu slaužiti bude wrch Allion, na kterém se patrye zakládati budou. V fokssanu we Walachyi již se hauf Turků a Arnautů, 3 tisíce w počtu, vsadilo, kterěž odtud wypuditi, neyprřednějši práce bude Prynce z Boburku.

Podle zpráv, které přicházejí od armád, negen Cýsar geho Milost do Vher, ale y Páni Maršalkowé Radik a Laudon na swá vrčená místa co neydrív odjeti mají. Dne 19 března poslední částka cýsarského komonstwa odgela do Pessii.

Dle svědectwí samého Pana Maršalka Laudona wogenské tažení proti Bosňákům bude letosního roku welmi silné a mocné. Také gistotně gest, že Cýsar geho Milost Laudonowu armádu as o 12 tisíc bogowného lidu rozmnoží.

S Moldawy přicházející listowé dávají zprávu, že Turcy učiní weypad na Ofnu, kdež se solní dolové nalézají, to místo do gruntu wypálili, a přitom našich 16 mužů dobrovolníků na předních strážích na kusy rozsekali.

Psaní z Černowic dáno na den 16 března dává nám následující zprávu: Nyní při armádě Prynce z Boburku všecko gest na cestě. Lid ten, gať se teď gistotně wí, netáhne na hranice Halicie, nýbrž přímo do Walachye, a Obrst Baraica, který gať lonšeho roku přední hauf wede, již gest přes hranice té země. — Podle zpráv, které k nám přicházejí, s Bukarestem nez-

bru-

hrubě dobře vyhlíží, nebo tak se prawi, že se Turcy s znamenitějsími obyvateli a kupcy tam odeud vystěhowali.

Dobývání Bendru, Galače a Brailowa zanechá se Rusům, a za tau přičinami w té straně bude Ruská armáda 50 tisíc mužů silná. W Chočimu zůstane toliko malá částka ozbrojeného lidu, protože nablízkou od Turků ničeho není k obávání. Gak mile Moldawa od nepřátel naskrz prázdna bude, 40 tisíc Ruského lidu wpadne do Walachie, a sghodnotě se oni s našimi, tím do větších vzím nepřátely wháněti budou.

Divná věc, na jaký způsob naši Řečtí kupcy cestu z Konstantynopolu otevřenou mají, že jim přede z toho hlavního města gegich dobří přátele dopisovati mohou. Podle gegich psaní doweděli sme se, že Turecký dwůr o pokogi naprosto nic slyšeti nechce; y také od vrchní zemské zprávy poručeno býti mělo, aby Musky (neyvyšší Turecký Kněz) wšem svým podřízeným duchovním prohlášení poručil, aby oni svému lidu ve všech zbožných oznámili, že prawověřejný Muslmanové svým hříchům gináč zadosti učiniti nemohou, leč se opět hrozná wogz na proti D'aurium powede, tak aby neypronejší služebníci Mahometů, totiž Sultán, z Křesťanských pazaurů wyrženi, a gegich ženy, děti y statkové před konečnou záhubou zachráněni byli, it.

Z Demetriu 11. března. Podle zpráv, která přichází z hranic, nevyšší Wezyr měl před se wzyti w l ni důležitou věc: On chce, aneb skutečně

giž začátek učinil, aby most w Orsovy přes Dunag položen byl, a pak chce, aby 90 tisíc zbrojeného lidu do naší země wpadlo; ten most nato má opět rozebrán býti, nebo geho předsawzeti gest, buď skrz wybogování Banátu swau předsawu chybu naprawiti, aneb sewším svým lidem w konečnou záhubu se wydati. Na ten způsob tedy opět k pokogi wsecka naděje migi, a nadto z naší strany wíme, že wsecko w neyvětší ochornosti k wogně se chystá, a zdejší wogsko poručení dostalo w neyvětší čerstwosti do horního města Orawice na cestu se wydati.

Z Rakaus 21. března. Pan polní Maršalek Laudon krom většiny počtu lidu, také má něco wje dostati těžké střelby. Z Syrmie giž negaký počet toho lidu měl odtahnouti do Slawonye k Lauzdonowě armádě.

Gak se vůbec prawi, wsecky wogenské příprawy w Čechách a w Galizii tak říkage nagednau přestaly, a z těchto králowstwj celé bataliony do Wíher k armádě táhnouti mají. Přitom se ubezpečuje, že se dworové, Petršpurský, Wídenský a Berlinský z ohledu Polska nerownali. Co se pak tle těch 30 tisíců zbrojeného Pruského lidu, kteří dosawad na cestu přichystáni gsau, tedy ten lid že se nemá gináč považowati, než gakožto pomocný lid proti Turkům, kdyby totiž oni odněkud negaké wogsko na pomoc dostati měli. Na ten způsob tato zpráva gest celá giná, než gak se před krátkým časem mluwilo.

Gak přicházejí zpráwy, Turcy na wsecky strany hledějí, gakby se naležiti do boje opatřiti. Oni od Engličských,

ckých, Hollandských a Šweydských kupců negen zbraně a wogenské giné potřeby, ale y lodí kupují. Nic však méně Turecký dvůr y na giné straně má se co brániti, nebo za gistotu slyšeti gest, že newole w Egyptě den po dni větší a větší gsau, y také w Azii, zvláště w Fragině Barantanyi pozdvižení lidu propuknutí se mělo. — Co neyprospěšnější býti může pro oba císařské dwory, a neytruchlivější pro Turky, gest to, že se tito naprosto na žádau pomoc od giného dwora spolšhati nemohau. Pokud tedy tomu tak, tedy císařský dworové nemalého prospěchu mají k očekávání.

Podlé gistého psaní z Grosváru (Karlsburg) w Sedmihradské zemi od 14 března wsecko wogsto na hranice vytáhlo. Plk Spleny a Tostána stoji w Sacetském audoli nedaleko Wulfské sylnice. První Walasšský hraničný plk táhl k sylnicy Ojtos. Gak mnoho Turků přes zymu we Walachyi přežeti mělo, počítá se gich na 20 tisíc; to gest zagisté počet, o kterémbychom newěřili.

Pan polnj Maršalek Laudon wčerýšního dne opět se drobet roznemohl, a skutečně počíná se pochybowati, aby k armádě odejíti mohl. Také polnj Zbrogonosta de Wins nanowo nemocí obklíčen gest.

Podlé listů z Konstantynopole, Turecký dvůr skutečně počíná se strachowati o své hlavní město; nebo gestli se Rusové Warny zmocnīgi, tedy není ginác, než že Konstantynopolis klesne. Kapitán Bassa, neb neywyšší Wúdce nad lodjmi, má se hned s swým lod-

stwem na moře pustiti, gakby ono tižší bylo. Turecké loďstwo gest sylnější než Ruské, ale Turčtí oficýři negsau tak zběhlj na moři jako Ruskej.

Z Moldawy od Ruské armády přišel rychlý posel, přinesa tu zpráwu, že Generál Kamenšský, když již pomocné wogsto obdržel, dne 15 toho s obležením perwnosti Bendru počátek učinj, a polnj Maršalek Romancow, aby z giné strany Turkům na práci dal, s swau armádau k Dunagi se hne.

Z Symie 16 března. My zde stowem o wálečných přibězých doswad nepřáteli nemůžeme, krom že se wsecko k wytažení do pole chystá. Dnes plkové Kladasdy a Ferdynand odtráhli k Laudonové armádě do Slawonye. Ale Bělehradského nynějšího Bassu malují nám gakžto nevykrutnějšího nepřitele Běseřtanstwa. Aby hned při dosažení swého auradu dokázal, gak gizliwé srdce proti Křesťanům má, wstřikowal ge w Bělehradě na rozličný způsob a pronásledowal. Geho wsecko gednání gest diwoké a s hurtem, a ten muž tak říkage nemá pokoge, dokud z Konstantynopole newstýší, že pokog není k očekávání, pak chce wpadnauti do nassj země, a ani dítěte w životě matky neschanowati.

Psanj z Banátu dáwa zpráwu, že se den po dni Turcy na swém břehu w Dunage w welikých zástupích widěti dávají. To se nepochybně tím aumyslem děje, aby zwěděli, zdaliby snad kde od nassich aneb Rusů přepadnutí nebyli.

Z Budina 25 března. W Banátu Pan přednj Laytnant Boer zřídj dobrovolné wogsto ostrostřelců 300 mužů.

Také